40 jaar WTKG, een impressie van een lid

*Caesar Deerenberg**

Het begin

Als ik goed reken dan kom ik uit op 1963. De oprichting van de WTKG.
Door een drukke studie had ik in die tijd het verzamelen van fossiele schelpen en ander fossiel maritiem materiaal een tijdje moeten laten rusten. Mijn beurs bedroeg ongeveer 200 gulden per maand, daar kon zelfs ik niet van rond komen, dus naast de studie wat bijverdienen.
Hoewel ik toen al ruim 10 jaar fossieltjes verzamelde heb ik daardoor de oprichting van de WTKG gemist. Ik was in die tijd wel lid van de N.M.V. en lid van een werkgroep die het Eemien aan het inventariseren was.

In de jaren 50 van de vorige eeuw woonde ondergetekende in Amsterdam. Daar was het in die tijd mogelijk om op twee locaties fossielen te verzamelen. Het Eemien rond de Sloterplas, makkelijk herkenbaar wanneer op de uitgebreide zandvlaktes het gidsfossiel *Bittium reticulatum* lag verspreid.
De tweede vindplaats lag langs de Ringvaart tegenover het oude Schiphol waar grote hopen schelpen lagen afkomstig van de schelpenzuigers, die voor de kusten van Zuid-Holland en Zeeland lagen te slobberen voor een kalkbranderij in Den Briel, die het ook doorverkocht voor verharding van paden. Deze fossielenvindplaats heb ik ontdekt toen ik als lid van de NJN tijdens een excursie op de paden van Bosplan vreemde schelpen en fossiele haaientanden vond. Een boswachter vertelde mij dat het mogelijk was een briefje te halen waarmee op de hopen langs de ringvaart mocht worden verzameld.

Beroemde verzamelaars heb ik in die tijd ontmoet o.a. Meneer Van der Meulen, bij wie ik zelfs een keer ben thuis geweest. Van der Meulen vertelde mij dat hij een nieuwe soort had beschreven (*Gilbertia prosperi*). Van hem leerde ik dat het de moeite waard was om grote hoorns, bijvoorbeeld de *Neptunea contraria* uit te kloppen met een stukje hout. Eerst komt een groene prop naar buiten en daarna het fijne materiaal met gave kleine fossieltjes.
Maar ook Ab Stiva, Gerard Spaink en de heer Bos(ch), die toen in mijn ogen al een heer op leeftijd was, waren enkele van de vele verzamelaars die in de weekenden tonnen schelpengruis verplaatsten om te zoeken naar nieuwe soorten of met zeven fijn materiaal verzamelden om thuis verder uit te zoeken.

Een andere hobby nam steeds meer tijd in beslag. Het fossielen verzamelen kwam helemaal stil te liggen. Maar de collectie bleef wel bewaard.

In het voorjaar van 1972 kreeg ik het Damery-nummer in handen van de Gea. De zin om te verzamelen was nog steeds aanwezig. Met vrouw, kinderen en vrienden op naar Damery. De Camping lag nog voor de grote groeve op een eiland in de Marne. In de groeve, waar toen door Franse verzamelaars nog meerdere gigantische Cerithiums werden verzameld, ontmoette ik een verzamelaar die lid was van de WTKG.
En zo is het begonnen.

De WTKG

De afgelopen dertig jaar ben ik met heel wat excursies van de WTKG meegeweest.
Talloze verslagen van de excursies zijn terug te vinden in onze twee tijdschriften. Maar er is zoveel meer gebeurd en daarover wil ik herinneringen ophalen.
Mijn eerste WTKG-Paasexcursie was in 1976 naar Le Grand-Pressigny. Op de camping bloeiden overal kievietsbloemen. Het waren er zoveel dat wij met pijn in ons hart de tent er middenop moesten plaatsen.
Hierna volgde een hele lijst van excursies. Van 1976 tot en met 1996. Zowel in Frankrijk, België en Duitsland.
Ik ben nooit meegeweest naar Engeland of Denemarken. Het is niet mijn bedoeling een geologisch verslag te maken, die zijn er genoeg door knappe koppen gemaakt. Maar meer een sociaal verslag te maken van wat er zoal tijdens de excursies op de camping en rond de groeves te beleven viel.

Eten en drinken

Tijdens mijn eerste WTKG-Paasexcursie stonden wij op de camping van Le Grand-Pressigny. Nog zonder heggen en slagboom en half zo groot als nu. 's Avonds kwam een aardige gemeenteambtenaar, zette zijn pet af, nam een andere pet waarop stond gedrukt 'regisseur' en kwam het campinggeld innen.

Op een middag reed een auto het terrein op. De bestuurder stapte uit pakte een mok en ging alle tenten langs om koffie te bedelen. Zo leerde ik Buurman kennen. Er waren veel families met jonge kinderen. Ik heb ze ouder zien worden en zien verdwijnen.
Maar de ouders bleven trouw komen.

Wat mij ook altijd opviel waren de eetgewoonten van de excursiegangers. Vele blikken witte bonen in tomatensaus of de blikken met ravioli, ook in tomatensaus, werden open gerukt. Maar er waren ook 'Chefkoks' aanwezig. Als Anton Janse een biefstuk voor hem en zijn Mar had gebakken dan werd er altijd een scheut wodka in de pan gedaan en door de boter geroerd.
Er werden ook sterke verhalen verteld 's avonds op de

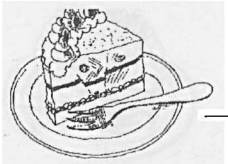

camping of in het lokale cafeetje. Eén trouwe excursieganger vertelde een keer dat hij wel een ton sediment op zijn geraamte had gekregen. Zeker een oud marinier. Weer andere vertelden over de aantallen grote *Ceritium giganteus*-sen of de grote vleugelslakken die zij hadden gevonden. Hoe later op de avond hoe mooier de vondsten.

De natuur

De excursie van 1980 bracht ons naar Auvers sur Oise, waar ik na het bezoek aan het graf van Vincent van Gogh, in het bos een groot gat heb helpen graven. De wilde hyachinten die wij uit het bos hebben meegenomen stonden jaren in mijn tuin te bloeien.
Tijdens dit soort excursies was Nico Dekker een goede gids om de kinderen op de bloemen en planten te wijzen. Hij kende ook alle namen. Hoewel wij niet alle vindplaatsen netjes achterlieten weet ik nog zeker dat in het bos van Van Gogh na afloop van ons bezoek niets meer te zien was.
Tijdens bezoeken aan andere vindplaatsen heb ik treurige voorbeelden gezien van hoe het niet moet.
In het bos van Gaas in Zuid-Frankrijk lijkt het wel of er een bom is ingeslagen. Alle bomen liggen zig-zag over elkaar. In St. Gobain, een locatie met mooi materiaal, was een boom over de spoorrails gevallen. Men zoekt nog steeds naar de daders. Toen tijdens het graven onverwacht een treintje passeerde ben ik om mij te verstoppen maar in de brandnetels gedoken.

Het was ook altijd een leuk gezicht om een rijtje onbestorven weduwen met kinderen in het schrale zonnetje te zien zitten breien of lezen. In afwachting van dorst of trek van hun partners.

Hebzucht

In 1988 bestond de WTKG 25 jaar. Dat werd gevierd met een gat in de grond bij Miste. Wij moesten het wel zelf betalen maar hadden het er graag voor over. Daar heb ik een nieuw fenomeen ontdekt: de 'kruizentaster'. Als een zeef na het spoelen werd leeggestort, dan verscheen tussen de benen door de hand van de kruizentaster om de mooie exemplaren voor de eigen verzameling te jatten.

Ik ben nog steeds verbaasd over de onverzadigbaarheid wat betreft de hoeveelheid gruis die men tracht mee te nemen naar huis. Soms wel een aanhanger vol. Jammer dat niet iedereen de tijd krijgt om het uit te zoeken.
Altijd te kort gegraven is een bekend gezegde, daar kan ik een heel eind in meegaan maar velen weten niet waar de grens ligt...
Waar ik mij vaak aan ergerde was het feit dat er dikwijls leden waren die niet konden wachten tot de excursieleider het vertreksein gaf. Stiekem reden 's morgens al vroeg de eerste verzamelaars weg, om als eerste in een groeve te zijn. Terwijl het toch vaak de bedoeling was dat de excursieleider op de vindplaats uitleg wilde geven over de aan te treffen geologie, door bijvoorbeeld een mooi profiel af te steken. Wat in enkele gevallen niet meer mogelijk was.

De toekomst

Voor de echte verzamelaars zal het moeilijker worden. Wat dat betreft heb ik de gouden jaren meegemaakt. Steeds meer zand- en kleigroeves zijn gesloten of volgegooid met vuilnis. Soms natuurmonument geworden. Het valt niet altijd mee hier begrip voor te hebben.
Wij moeten zuinig zijn met wat er nog is en vooral de particulieren die ons toestaan op hun terrein te komen met egards behandelen.

Maar er zijn nog genoeg vindplaatsen. Een weekend naar de Kaloot is nog steeds te doen zonder veel problemen. Misschien wordt het tijd eens een lijst op te stellen met vindplaatsen waar het makkelijk zoeken is, zonder bang te zijn voor een schot hagel in de kont.
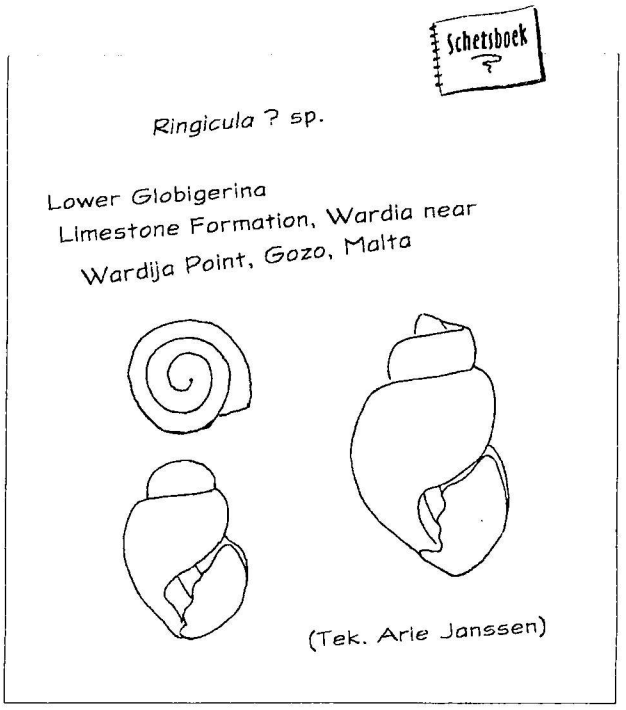
**Caesar Deerenberg, De Kragge 38,*
3823 GS Amersfoort, tel. 033-4562813,
e-mail: caesar.tineke@zonnet.nl